

LIJST VAN VRAGEN

De vaste commissie voor Financiën¹ heeft over de brief van de Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid en de Staatssecretaris van Financiën over de Nederlandse vermogensverdeling (Kamerstuknummer 34 000 IX, nr. 7) de navolgende vragen ter beantwoording aan het kabinet voorgelegd.

De voorzitter van de commissie,
Duisenberg

De griffier van de commissie,
Berck

- Nr Vraag
- 1 Heeft u cijfers over de sociale mobiliteit in Nederland? Heeft u cijfers over de sociale mobiliteit voor wat betreft de vermogensklassen? Kunt u aangeven hoe vaak kinderen in een andere vermogensklasse terechtkomen dan hun ouders?
 - 2 Kunt u een berekening maken van de Gini-coëfficiënten voor de brutoinkomensongelijkheid in Nederland (dus voor belastingen en toeslagen) en een berekening van de netto-inkomensongelijkheid (dus na belastingen en toeslagen?)
 - 3 Kunt u de Gini-coëfficiënten voor inkomensongelijkheid voor de ons omringende landen geven?
 - 4 Kunt u aangeven of er rapporten zijn verschenen van internationale organisaties zoals het IMF of de OESO waarbij vermogensongelijkheid expliciet als een probleem voor Nederland werd aangestipt? In welke rapportages wordt de lage ongelijkheid juist aangestipt?
 - 5 Kunt u de ontwikkeling van het mediane Nederlandse vermogen over de laatste drie decennia aangeven?
 - 6 Kunt u aangeven hoeveel vermogensbelasting er in ons omringende landen geheven wordt, welk percentage is het tarief en vanaf welk vermogen wordt dit geheven?
 - 7 Veel Nederlands vermogen is gespaard in pensioenfondsen middels een kapitaaldeckingsstelsel. Kunt u aangeven hoe groot dit pensioenvermogen is per hoofd? En kunt u dit ook doen voor andere EU-lidstaten?
 - 8 Hoe worden de statistieken met betrekking tot de vermogensverdeling verzameld?
 - 9 Is er afdoende zicht op vermogen in het buitenland? Zijn de statistische systemen afdoende geëquipeerd om dit te registreren?
 - 10 In hoeverre ligt de oorzaak voor de relatief gelijkblijvende vermogensongelijkheid in de dalende huizenprijzen? Is niet onderliggend sprake van een scherpe toename in ongelijkheid?
 - 11 Is er zicht op vermogen opgebouwd in de illegale sector? Zo ja, hoe groot is de groep met een vermogen dat is voortgekomen uit illegale activiteiten?
 - 12 Wat is het gemiddeld vermogen van miljonairs in Nederland?
 - 13 Is er een correlatie tussen levensverwachting en vermogen?
 - 14 In hoeverre is er sprake van opwaartse mobiliteit? Wat is de kans om miljonair te worden als je ouders het niet reeds zijn?
 - 15 Wat is de Gini-coëfficiënt van de vermogensverdeling inclusief pensioenen? Wat is de relatieve positie van Nederland daarmee in Europa? Hoeveel groter is de top vijftieng procent vermogens ten opzichte van de onderste vijftieng procent als pensioenen worden meegenomen? Wat is de relatieve positie van Nederland daarmee ten opzichte van Europa?
 - 16 Hoe verhoudt de tienjaarsrente op staatsobligaties zich sinds 1980 tot de economische groei?
 - 17 Wat is het gemiddelde rendement bij spaargeld ter hoogte van 10.000, 50.000, 100.000, 500.000, 1.000.000 en meer? In hoeverre is informatie hierover bekend?
 - 18 Kunt u, gegeven het feit dat u in uw brief niet ingaat op het onderzoek van Thomas Piketty omdat Nederland niet in zijn dataset zou zitten, een appreciatie geven van de uitspraken die Thomas Piketty gedaan heeft met betrekking tot de vermogensongelijkheid in Nederland tijdens het gesprek in de Tweede Kamer van 5 november 2014?

- Nr Vraag
- 19 Wordt er, gezien er geen andere schattingen over het historische verloop van de vermogensongelijkheid in Nederland dan de reeks van Wilterdink bestaan, en het kabinet tegelijkertijd aangeeft dat er vragen over de kwaliteit van de data gesteld kunnen worden, gewerkt aan een nieuwe datareeks die de vermogensongelijkheid in Nederland door de jaren heen beter in kaart kan brengen?
- 20 Werkt het CBS momenteel aan een verbetering van de data voor de periode 1960 tot 1993?
- 21 Klopt het dat er voor het overzicht van de vermogensongelijkheid in Nederland gebruik is gemaakt van cijfers die zijn afgeleid uit de netto inkomensongelijkheid in Nederland?
- 22 Kunt u een overzicht geven van de vermogensverdeling in Nederland in termen van consumptief krediet?
- 23 Kunt u een overzicht geven van de vermogensverdeling in Nederland in termen van informele leningen?
- 24 Kunt u een overzicht geven van de vermogensverdeling in Nederland in termen van spaar- en beleggingshypotheken?
- 25 Kunt u een overzicht geven van de vermogensverdeling in Nederland in termen van contant geld en kostbaarheden?
- 26 Kunt u een overzicht geven van de vermogensverdeling in Nederland in termen van consumptief krediet?
- 27 Kunt u een overzicht geven van de vermogensverdeling in Nederland in termen van vermogen in bv's dat niet is toegerekend aan natuurlijke personen?
- 28 Kunt u een overzicht geven van de vermogensverdeling in Nederland in termen van het vermogen van dga's?
- 29 Kunt u een overzicht geven van de vermogensverdeling in Nederland in termen van pensioen-bv's?
- 30 Kunt u een overzicht geven van de vermogensverdeling in verhouding tot inkomens en pensioenrechten op huishoudniveau?
- 31 Kunt u een overzicht geven van de reële belastingdruk op vermogenswinst en vermogensaanwinst?
- 32 Kunt u een overzicht geven van de belastingdruk op vermogen in internationaal perspectief?
- 33 Kunt u een schatting geven van het totale vermogen van Nederlanders dat in het buitenland gestald is, voor zover geregistreerd?
- 34 Kunt u een schatting geven van het totale vermogen van Nederlanders dat in het buitenland gestald is, inclusief het ongeregistreerde vermogen?
- 35 Klopt het dat de topvermogens ontbreken in de statistieken van het CBS?
- 36 Kunt u een overzicht geven van alle data die bekend zijn over de topvermogens in Nederland?
- 37 Kunt u een overzicht geven van de vermogensongelijkheid binnen leeftijdscohorten in termen van decielen?
- 38 Kunt u een doorrekening geven van de invloed van indirecte belastingen als btw, accijnzen en premie zorgverzekering op de inkomensverdeling?
- 39 Kunt u een overzicht geven van het profijt dat de verschillende inkomensgroepen (decielen) hebben van toeslagen en de hypotheekrenteaftrek?
- 40 Kunt u verklaren waarom de topvermogens tijdens de crisis niet gedaald maar gegroeid zijn?
- 41 Klopt het dat de topvermogens met name groeien door inkomsten uit vermogen? Kunt u uw antwoord cijfermatig onderbouwen?
- 42 Kunt u aangeven welke voordelen u ziet in een vermogenskadaster?
- 43 Kunt u aangeven wat is het vermogen is van respectievelijk de top-1%, 0,1% en 0,01%?
- 44 Bent u met de commissie Van Dijkhuizen eens dat dga's op grote schaal gebruik maken van de mogelijkheid om winst in te houden?

- Nr Vraag
- 45 Welk doel is gediend bij het feit dat dga's winst oneindig kunnen inhouden?
- 46 Waarom is bij geërfd bedrijfsvermogen 87 procent hiervan vrijgesteld voor de erfbelasting?
- 47 Vanaf welk bedrag is het financieel aantrekkelijk om vermogen weg te zetten in een bv?
- 48 Welke gegevens zijn beschikbaar over Nederlandse bv's?
- 49 Welke parameters zijn belangrijk bij de vraag wanneer het aantrekkelijk is om vermogen weg te zetten in een bv?
- 50 Heeft het kabinet een beeld in welke mate het belastingstelsel, met name de diverse belastingen, bijdraagt aan de inkomens- en vermogensongelijkheid.
- 51 De Minister toont cijfers van de vermogensverdeling van Nederland. Kan de Minister ook met cijfers aantonen hoe de historische ontwikkeling van de absolute grootte van het vermogen van de verschillende vermogensdecielen eruit ziet?
- 52 Hoe heeft het rendement op dividend zich ontwikkeld tussen 1980 en 2012, uitgedrukt in het gemiddelde percentage?
- 53 Hoe heeft het rendement van de AEX zich ontwikkeld tussen 1980 en 2012, uitgedrukt in het gemiddelde percentage?
- 54 Hoe hebben de particuliere huizenprijzen zich ontwikkeld tussen 1980 en 2012, uitgedrukt in het gemiddelde percentage?
- 55 Hoe hebben de prijzen van commercieel vastgoed zich ontwikkeld tussen 1980 en 2012, uitgedrukt in het gemiddelde percentage?
- 56 Met hoeveel procent zijn de lonen gemiddeld gestegen tussen 1980 en 2012, uitgesplitst in cao-lonen en werkgeverskosten?
- 57 Met hoeveel procent zijn de lonen gemiddeld gestegen tussen 1980 en 2012, uitgesplitst in nominale en reële lonen?
- 58 Met hoeveel procent is het verschil tussen het vermogen van de 2% rijkste en 2% armste huishoudens in Nederland in totaal toegenomen dan wel afgenomen tussen 1980 en 2012?
- 59 Hoe heeft de totale belastingdruk op kapitaal zich procentueel ontwikkeld tussen 2000 en 2013?
- 60 Hoe heeft de belastingdruk op kapitaal zich procentueel ontwikkeld tussen 2000 en 2013, uitgesplitst in belastingen op dividend, vermogen, aandelen en de vennootschapsbelasting?
- 61 Wat is de omvang van het vermogen dat onder box 2 valt?
- 62 Wat zijn de totale jaarlijkse belastinginkomsten van de rijksoverheid uit box 2?
- 63 Hoe heeft de arbeidsinkomensquote zich ontwikkeld tussen 1950 en 2012?
- 64 In hoeverre is de erfbelasting economisch gezien verstorend voor de arbeidsmarkt?
- 65 Is de erfbelasting minder verstorend voor de arbeidsmarkt dan de inkomstenbelasting?
- 66 Is verhoging van de vermogensbelasting minder verstorend voor de arbeidsmarkt dan een verhoging van de inkomstenbelasting?
- 67 Hoe heeft het inkomen uit vermogen zich ontwikkeld tussen 1980 en 2012, uitgedrukt in het gemiddelde percentage?
- 68 Hoe heeft het inkomen uit vermogen zich ontwikkeld tussen 1980 en 2012, uitgesplitst in rente, huur, koerswinst, dividend en inkomsten uit kunst, uitgedrukt in het gemiddelde percentage?
- 69 Hoe komt het dat de Quote 500 over preciezere informatie beschikt over de omvang van het vermogen van de rijkste 500 Nederlanders dan het CBS?
- 70 Klopt het dat het CBS cijfers over vermogen enkel samenstelt op basis van het vermogen waarover belasting is betaald?
- 71 Voor welk bedrag wordt er naar schatting in Nederland aan belasting op vermogen ontdoken en ontweken?

- Nr Vraag
- 72 Voor welk bedrag wordt er naar schatting in Nederland aan vennootschapsbelasting ontweken?
- 73 Welke belastingmaatregelen/belastingwijzigingen zijn sinds 1980 doorgevoerd in de belastingen op vermogen?
- 74 Hoe heeft de belastingdruk op kapitaal zich de afgelopen 40 jaar ontwikkeld?
- 75 Hoe heeft de belastingdruk op inkomen zich de afgelopen 40 jaar ontwikkeld?
- 76 Wat was de verhouding tussen de laagst betaalde en de hoogst betaalde werknemer bij AEX-genoteerde bedrijven in 1985, 1995, 2005, 2012?
- 77 Wat verstaat het kabinet onder zelfverrijking? Kan dat nader worden toelicht?
- Het kabinet streeft naar een evenwichtige inkomensverdeling. Is dit streven eigenlijk niet tot mislukken gedoemd als steeds meer (kansloze) armoedzaaiers zich in Nederland komen vestigen?
- 78 Het kabinet merkt op dat de vermogensongelijkheid groter is dan de inkomensongelijkheid. Kan het kabinet die vermogensongelijkheid eens plaatsen in het licht van de jarenlange import van kansloze armen?
- Het kabinet regering verwijst naar institutionele factoren die van invloed zijn op de verdeling van vermogen. Spelen de belastingen ook nog een rol daarbij? En welke belastingen zijn dat?
- 79 In hoeverre zijn die verschillen aan de onder- en bovenkant in de inkomensverdeling gegroeid door de jarenlange import van kansloze armen?
- In hoeverre zijn die verschillen in de vermogensverdeling gegroeid door de jarenlange import van kansloze armen?
- 80 Is er een doelstelling van het kabinet ten aanzien van de vermogensongelijkheid in Nederland? Is er een minimum- en/of maximumpercentage dat het kabinet nastreeft ten aanzien van de vermogensaandelen van de top 1% en de top 5%?
- 81 Hoeveel huishoudens hebben een vermogen groter dan EUR 500.000 die een lager dan modaal inkomen hebben?
- 82 Hoe zijn de verschillende vermogenscomponenten (huizen, banktegoeden, pensioenen, aandelen/obligaties) over de verschillende inkomensdecilen verdeeld? Kan een meerjarig overzicht worden gegeven vanaf 1990?
- 83 Hoe zijn de verschillende vermogenscomponenten (huizen, banktegoeden, pensioenen, aandelen/obligaties) over de verschillende leeftijdsgroepen verdeeld? Kan een meerjarig overzicht worden gegeven vanaf 1990?
- 84 Waar zit de voornaamste groei van vermogen vanaf 2000? Hoe heeft het vermogen in box 3 zich ontwikkeld sinds 1990? Welk percentage komt vanuit rendementen, welk percentage vanuit nieuwe inleg?
- 85 Hoeveel huishoudens hebben een vermogen boven 20.000, 50.000, 100.000, 500.000 en 1.000.000? Hoe is het vermogen in box 3 over deze groepen verdeeld? Hoeveel procent van het totale vermogen in box 3 zit boven 20.000, 50.000, 100.000, 500.000 en 1.000.000?
- 86 Klopt het dat niet met zekerheid vast te stellen valt dat de daling van de vermogensongelijkheid in Nederland zich tussen 1960 en 1980 heeft voortgezet vanwege de kwaliteit van de gebruikte dataset?
- 87 Kunt u aangeven hoe groot het niet-belaste vermogen tot en met de jaren »80 was, in tegenstelling tot de door het kabinet gebruikte reeks die alleen verwijst naar de grote(re) vermogens?
- 88 Klopt het dat de gegevens vanaf 1960 tot 1993 grote lacunes vertonen en daardoor niet betrouwbaar zijn als het gaat om een gedegen overzicht van de ontwikkeling van vermogensongelijkheid?

- Nr Vraag
- 89 Hoe verklaart u dat het gemiddelde vermogen aan de top van de verdeling harder is gegroeid dan het gemiddelde besteedbare inkomen van werknemers?
- 90 Klopt het dat de datasets die het CBS gebruikt voor de periode tot 1993 en erna heel verschillend en daardoor moeilijk te vergelijken zijn?
- 91 Het kabinet merkt op dat 94 procent van mensen in het eerste vermogensdeciel een eigen woning heeft. Hierbij kan dan worden gedacht aan tweeverdieners die relatief recent een eigen woning hebben aangeschaft en nu «onder water» staan. In welke mate is de verschuiving in de vermogensverdeling toe te rekenen aan de, door de kabinetsbeleid mede veroorzaakte, daling van de huizenprijzen?
- 92 In de categorie «2e t/m 5e vermogensdeciel» heeft een meerderheid van 75% een laag inkomen. Kan het kabinet toelichten hoe groot het vermogen in deze decielen is? Is er binnen deze groep vaker sprake van een positief of een negatief vermogen?
- 93 Kan naast het vermogensaandeel per leeftijdsgroep ook grafisch worden weergegeven wat het vermogensaandeel is onder actieven ten opzichte van inactieven?
- 94 Hoe is het vermogen in Nederland verdeeld onder ouderen?
- 95 Hoe is het vermogen verdeeld naar opleidingsniveau?
- 96 In tabel 2 geeft u aan dat 49% van het Nederlands vermogen in pensioenen zit. Kunt u een verdere uitsplitsing geven waar de andere 51% uit bestaat? Kunt u aangeven welk gedeelte van de vermogens van Nederlanders liquide is en welk gedeelte langer vaststaat?
- 97 Welk deel van de erfenissen in Nederland overstijgen EUR 117.214?
- 98 Kunt u verklaren waarom een substantieel deel van hogere vermogens bestaat uit huishoudens met een laag inkomen? Kunt u in uw antwoord ook de bijbehorende cijfers leveren, waarbij er een onderscheid gemaakt wordt tussen het inkomen en het vermogen van de hogere vermogens?
- 99 Het kabinet merkt op dat de vermogensongelijkheid voor een belangrijk deel ontstaat doordat vermogen over een lange periode wordt opgebouwd. Heeft het kabinet een beeld op welke rol intergenerationele inkomensoverdrachten een rol spelen?
- 100 Na het meenemen van de pensioenen is de vermogensverdeling in Nederland gelijkmatiger en daalt de Gini-coëfficiënt van 0,80 naar 0,68. Is de Gini-coëfficiënt van de vermogensverdeling na het meenemen van de pensioenen nog steeds hoger dan de Gini-coëfficiënt van de inkomensverdeling in Nederland?
- 101 Kunt u de mediane vermogens geven voor de in figuur 4 genoemde leeftijdscategorieën? Kunt u dit zowel met verrekening van de pensioenvermogens doen en zonder verrekening?
- 102 Waarom is het onduidelijk in hoeverre de cijfers van andere landen een goed beeld geven van de vermogensongelijkheid, waardoor geen harde conclusie zou kunnen worden getrokken over de vermogensverdeling in Nederland ten opzichte van andere landen?
- 103 Hoe verhoudt de Nederlandse vermogensverdeling zich tot het Europese gemiddelde?